

Handläggare
Flor Luna
Telefon: 0850824048

Till
Rötel IX
2022-01-11

Promemoria En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter

- kontorsyttrande

Sammanfattning

Miljödepartementet har tagit fram promemorian ”En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter” som skickats till Stockholms stad på remiss. Departementet föreslår att kommunerna tar över det operativa ansvaret för insamling av förpackningsavfall från hushåll och verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll samt att detta bekostas av producenterna. I ansvaret ingår insamling av utsorterat förpackningsavfall i utomhusmiljöer på platser där det uppkommer förpackningsavfall i betydande omfattning.

Förvaltningen ser positivt på förslaget om insamling av utsorterat förpackningsavfall i utomhusmiljöer och om kostnadsfri hantering av verksamhetsavfall, men lyfter samtidigt vikten av att se över framkomlighetsaspekter när det gäller antal insamlingsplatser i kommunerna.

Bakgrund

Miljödepartementet genomförde under 2021 en utredning om kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll. Departementet har nu skickat promemorian som innehåller utredningens förslag för en förbättrad förpackningsinsamling på remiss till Stockholm stad. Stadsledningskontoret önskar förvaltningens yttrande kring förslaget.

Ärendet

Ärendet har beretts vid avdelningen för medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Ärendets beredning

Promemorian ”En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter” publicerad av miljödepartementet i november 2021 föreslår följande ändringar som ska implementeras i tre etapper mellan 2024 och 2026:

- De vanligast förekommande förpackningsslagen – pappersförpackningar, plastförpackningar, ofärgade och färgade glasförpackningar samt metallförpackningar – ska samlas in fastighetsnära. Övriga förpackningsslag som exempelvis trä, keramik, och textil samt skrymmande förpackningar ska samlas på lättillgängliga platser.
- Producenterna ska, genom godkända producentansvarsorganisationer som de anlitar, ansvara ekonomiskt för insamling och behandling av förpackningsavfall.
- Kommunerna ska ta över det operativa ansvaret för insamling från hushåll och verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll. Kommunerna ska också lämna över det insamlade förpackningsavfallet till producentansvarsorganisationer¹ anlitade av producenterna. Detta utifrån organisationernas marknadsandelar per materialslag. Naturvårdsverket ska beräkna marknadsandelar och övervaka att fördelningen blir rättvis.
- Kommunerna ska, på producentansvarsorganisationernas bekostnad, samla in utsorterat förpackningsavfall i utomhusmiljöer. Detta ska ske på platser som kommunen särskilt ställt i ordning och där det uppkommer förpackningsavfall i betydande omfattning.
- Den största producentansvarsorganisationen ska ordna minst en mottagningsplats i varje kommun för insamling från övriga verksamheter och blir även ansvarig för att informera verksamheterna om insamlingen. Verksamheter ska kunna lämna sitt avfall på en mottagningsstation i sin kommun utan avgift, oavsett volym och frekvens.
- Marknadsdrivna system för insamling från verksamheter ska liksom i dag kunna verka parallellt. De kommer dock vara skyldiga att lämna in mer omfattande anmälan till Naturvårdsverket.
- Nya utsorteringskrav föreslås. Förpackningar som innehåller avfall av en annan typ än själva förpackningen, exempelvis gammal mat som är kvar i sin förpackning, ska särskiljas från innehåll med undantag för farligt avfall.
- Det föreslås också en bestämmelse som innebär att farligt avfall ska sorteras ut och hanteras skilt från annat avfall.

¹ Materialbolag skapade av flera producenter för att gemensamt tillhandahålla insamlingssystem för förpackningsavfall. För mer information se sida 90 för nulägesbeskrivning samt kapitel 9.9 Producentansvarsorganisationer för förpackningar, sida 160 i bilaga 1.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedskräpning i närheten av återvinningsstationer och andra platser för sophantering är ett ständigt återkommande problem som invånarna hör av sig till förvaltningen om. Enligt de inkomna synpunkterna handlar nedskräpningen vid återvinningsstationer ofta om företag eller personer som erbjuder sophämtningstjänster som hanterar bland annat grovavfall och farligt avfall på ett felaktigt sätt. Förvaltningen ser att förslaget om att erbjuda möjlighet till hantering av verksamhetsavfall utan kostnad kan utgöra ett starkt incitament för att främja en korrekt hantering av sådant avfall. Krav på att ordna en insamlingsstation per kommun kan däremot visa sig vara otillräckligt i kommuner med stora arealer eller kommuner där trafiken kan utgöra ett hinder för att ta sig till insamlingsstationen som exempelvis i Stockholms fall. Förvaltningen menar att framkomlighetsaspekter behöver tas hänsyn till i förslaget för att undvika en ny lösning som riskerar fortsätta främja felhantering av avfall.

Nedskräpning i offentlig miljö är ett annat problem som förvaltningen har sett en ökning av de senaste åren. Förvaltningen arbetar med olika åtgärder för att minska nedskräpningen i park och naturmark och med att hantera det hushållsavfall som slängs i skräpkorgar i området. Exempel på åtgärder är utökad tömning av skräpkorgar från en till två eller fler tömningar per vecka och olika kampanjer för att informera och ändra attityder kring nedskräpning.

Förvaltningen tycker att förslaget om att kommuner ska samla in utsorterat förpackningsavfall är bra och kan gärna bidra med kunskap om platser där invånare felaktigt slänger förpackningsavfall. Förvaltningen ser att ansvaret för insamling av utsorterat förpackningsmaterial lämpligast bör hamna på Stockholm Vatten och Avfall AB.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen gör bedömningen att ärendet inte direkt berör kvinnor och män och att det varken bidrar till stadens jämställdhetsmål eller de nationella jämställdhetspolitiska målen. Med hänvisning till det genomförs ingen jämställdhetsanalys.

Sara Heppling Trygg
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remiss av Promemorian En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter, Dnr KS2021/1390.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Sara Heppling Trygg, Avdelningschef	2022-01-03